

การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอน
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร
THE STUDY OF ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
FOR TEACHERS' OPINION UNDER PRAWET DISTRICT OFFICE, BANGKOK
METROPOLITAN

วิสิทธิ์ โทแก้ว

โรงเรียนสุเหร่าศาลาลอย สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร และ 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียน จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ จำนวน 226 คน สุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครู ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความคิดเห็นของครูที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ผู้นำทางวิชาการ

ABSTRACT

The objective of this research were 1) to study academic leadership of administrators for teachers' opinions under Prawet District Office, Bangkok Metropolitan and 2) to compare the difference of teachers' opinions under Prawet District Office, Bangkok Metropolitan which classified by gender, age and educational level. The sample was 226 teachers who were selected by stratified random sampling. The tool was 5 rating scale questionnaire and data

were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis were tested by independent t-test.

The results reveal that: Teachers' opinion forward academic leadership of administrators for teachers' opinion under Prawet District Office, Bangkok Metropolitan were at high level both in overall and every aspects. The comparison of teachers' opinion forward academic leadership of administrators by gender, age and education were not difference both in overall and each aspect.

Keywords: Teachers' opinion, Academic administration of administrator

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” และในมาตราที่ 7 กำหนดไว้ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย รู้จักรักษาส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพ กฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ กีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” อย่างไรก็ตามในการที่จะจัดการศึกษาให้บรรลุตาม

เจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษา ดังกล่าวนั้นบุคลากรสำคัญที่เป็นผู้ปฏิบัติในการจัดการศึกษาคือครู และผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหาร โรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ให้เป็นไปในทิศทางที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา จึงควรพัฒนาคุณภาพงานวิชาการทั้งปัจจัยด้านบุคคล กระบวนการ ผลผลิต และพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549) จากประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและจากการสังเกตผู้บริหารพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจงาน ด้านวิชาการน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่นอกสถานศึกษา และใช้ครูไปทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาการติด 0 ร มส เพิ่มขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดต่ำลง ทำให้ผู้วิจัยจะศึกษาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอน

โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการให้ข้อเสนอแนะในการวางแผน กำหนดนโยบาย ตลอดจนพัฒนา ปรับปรุง และหาแนวทางแก้ไข ปัญหาใน ด้านการบริหารงานวิชาการให้ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนา การศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การ พัฒนาคุณภาพ การศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความ คิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัด สำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครู ผู้สอนโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ตาม กรอบงานวิชาการ 3 ด้าน คือ ด้านการพัฒนา หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการนิเทศภายในโรงเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่ม ตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประกอบด้วยครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในปี การศึกษา 2561 จำนวน 16 โรงเรียน ครูผู้สอน จำนวน 540 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง ของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงในทศนีย์ เนตรปะโคณ, 2552) รวมทั้งสิ้น 226 คน แล้วนำมาสุ่มตัวอย่างแบบจัดชั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิง พรรณนา จากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนโรงเรียน ใน สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2561 ที่กำหนดขนาดกลุ่ม ตัวอย่างตามตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงในทศนีย์ เนตรปะโคณ, 2552) รวมทั้งสิ้น 226 คน และสุ่ม แบบแบ่งชั้น Stratified Random Sampling ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บ รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และ t-test

สรุปผลของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และเมื่อ พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุก ด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการ นิเทศภายในโรงเรียน

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ความคิดเห็นของครูผู้สอนเพศชายกับเพศหญิง ต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

3. ครูผู้สอนที่มีอายุตั้งแต่ 20-40 ปี กับอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณารายด้าน ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการ นิเทศภายในโรงเรียน ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่จบปริญญาตรีกับจบสูงกว่าปริญญาตรีต่อ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งภาพรวมและรายด้าน

อภิปรายผลของการวิจัย

1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขต ประเวศ กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก เช่นเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาถือว่างานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน จะต้องมีการกำกับ อย่างใกล้ชิด เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างขวัญกำลังใจให้กับครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนิน กิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ เนตรประโคน (2552) สภาพภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์เขต 2 อำเภอประโคนชัย พบว่า สภาพภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษาในทุกโรงเรียนตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตราที่ 47 ถึงมาตราที่ 49 ได้ระบุไว้ว่า ให้มีระบบ ประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ อันประกอบด้วยระบบประกันคุณภาพภายใน และ ระบบประกันคุณภาพภายนอก โดยให้

หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกที่ต้องรับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกห้าปี และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่งทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินการปรับปรุงพัฒนางานให้ได้ มาตรฐานการประกันภายใน 14 มาตรฐานเช่นเดียวกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2548) และเหตุผลอีก ประการหนึ่งอาจเป็นเพราะข้อบังคับของคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ข้อ 7 ที่ได้กำหนด มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพในด้านวิชาการของผู้บริหารไว้ได้แก่การพัฒนาหลักสูตร การนิเทศ การศึกษา นโยบาย และการวางแผนการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา ตลอดจนผู้บริหารจะต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร การบริหารการศึกษาที่ คณะกรรมการคุรุสภารับรองอีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549) จากเหตุผลดังกล่าว จึง น่าจะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญระหว่างเพศชายกับเพศหญิงเท่า

เทียมกัน เพราะงานวิชาการใช้สติปัญญา ความรู้ความเข้าใจ ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ปัจจุบันครูเพศชายและเพศหญิงได้รับการศึกษาอบรมสม่ำเสมอ จึงมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้บริหารได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ยามาดา (Yamada, 2000 อ้างถึงในโยธิน สกุลเดช, 2548) ได้ทำการ วิจัยถึงความรับผิดชอบ และสมรรถภาพในการเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาประถมศึกษา เมือง เฟส ในรัฐ แคลิฟอร์เนีย พบว่า ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนขึ้นอยู่กับ 1) เตรียมการในด้านการศึกษา 2) ประสบการณ์ในการบริหาร 3) เพศ 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของโรงเรียน ส่วนสมรรถภาพของผู้บริหารในการเป็นผู้นำทางวิชาการนั้นขึ้นอยู่กับ 1) เพศ 2) การเตรียมการในด้านการศึกษา 3) ประสบการณ์ในการบริหาร 4) จำนวนครั้งในการนิเทศผู้ร่วมงาน และ 5) ขนาดของ โรงเรียน จากการศึกษาจึงพบว่า มหาวิทยาลัยและโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา ควรจะได้มีโปรแกรมการฝึกอบรมผู้บริหาร สถานศึกษา ในขอบข่ายของภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเป็นผู้นำทางวิชาการแก่ครูผู้สอนได้ รวมทั้งสามารถประเมินผลเพื่อช่วยเหลือ คณะครูในฐานะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพ

3. ผลการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 20-40 ปี

กับอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อ พิจารณารายด้าน ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ในด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการนิเทศภายในโรงเรียน ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกันทั้ง สองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากครูที่มีอายุมาก ได้ทราบปัญหาและเห็นการเปลี่ยนแปลงมาบ้างแล้ว ซึ่ง เมื่อใดที่เกิดปัญหาซ้ำ ๆ กันหรือเหตุการณ์ที่มีการส่งเสริมให้เกิดขึ้นก็สามารถปฏิบัติได้ทันที ส่วนครูที่มีอายุน้อยจะต้องหาโอกาสหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีแนวทางปฏิบัติ เมื่อมีเหตุการณ์หรือมีปัญหาให้แก้ไขก็สามารถแก้ไขได้เป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ครูที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ซัดสเบอรี่ (Sudsberry, 2008) ได้ศึกษาบทบาทของครูใหญ่ในการพัฒนาโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการวิเคราะห์แผนพัฒนาจากการวิจัย พบว่า ในโรงเรียนที่มีระดับการปฏิบัติและมีความต้องการในระดับสูงนั้นครูใหญ่จะมีความกระตือรือร้นในการนำโรงเรียนไปสู่การเปลี่ยนแปลงมากกว่าครูใหญ่ในโรงเรียนที่มีระดับการปฏิบัติและความต้องการต่ำ และยังพบอีกว่า ครูใหญ่ที่

ปฏิบัติงานภายใต้ บรรยากาศที่ครูมีความกระตือรือร้นในการนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีความร่วมมือกัน มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ระหว่างครูและนักเรียน มีการปรับการทำงานให้สนองความต้องการของครูและตระหนักถึงความรู้สึกของทุกคนในโรงเรียน เป็นสิ่ง ที่ผลักดันให้การทำงานของครูมีคุณภาพและนักเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

4. ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ทั้งจบการศึกษาปริญญาตรีและจบสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันทั้งภาพรวมและรายด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะครูที่จบการศึกษาปริญญาตรีและจบสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการศึกษาอบรมสม่ำเสมอ จึงมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารได้มากขึ้น ซึ่งมักจะเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในงานวิชาการอยู่เสมอ ๆ ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยโกสิน พูลวัน (2545) ได้ศึกษาแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามทฤษฎีของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเทศบาลในเขตการศึกษา 10 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีแบบภาวะผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลักอยู่ใน ระดับมาก รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ แบบภาวะผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลักและแบบภาวะผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก เมื่อ เปรียบเทียบแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารระหว่างทฤษฎีของผู้บริหารโรงเรียนและครูเทศบาลในเขตการศึกษา 10 พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนและครูเทศบาลมีทัศนคติต่อแบบภาวะผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลักและแบบภาวะผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ไม่แตกต่างกัน แต่แบบพฤติกรรมที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลักมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อ เปรียบเทียบทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูเทศบาลในเขตการศึกษา 10 โดยจำแนกตามระดับการศึกษา อายุประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และ ขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูเทศบาลที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์และปฏิบัติงาน ในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้อำนวยการเขตประเวศ หัวหน้าฝ่ายการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายและชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นระยะ ๆ

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำกับติดตามให้นำผลการประเมินหลักสูตรมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยมีการประเมินที่หลากหลาย และต่อเนื่องและเน้นการประเมินตามสภาพจริง

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรรับฟังและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ กำหนดเกณฑ์ การติดตามและประเมินผลการจัดการเรียน การสอน

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนิเทศติดตามการดำเนินงานนิเทศภายในอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

1.7 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการแจ้งผลการนิเทศภายในให้ครูได้ทราบถึงผลการดำเนินงานของตนทุกกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน การศึกษา กรุงเทพมหานคร

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

2.3 ควรศึกษาสภาพปัญหาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอนโรงเรียน ในสังกัด สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

2.4 ควรศึกษาเชิงลึกถึงความ ต้องการผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทาง วิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงาน เขตประเวศ กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. (พิมพ์ครั้งที่ 2).**

กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

_____. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล.** กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

โกสิน พูลวัน. (2548). **แบบภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ตามทรงคนะของผู้บริหารและครูเทศบาล ในเขตการศึกษา 10.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.

โยธิน สกุลเดช. (2548). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1.** รายงานการศึกษานิพนธ์, ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร. (2561). **ข้อมูลสารสนเทศ.** ค้นเมื่อ 14 มีนาคม 2561, <http://www.bangkok.go.th/prawet/index>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

_____. (2548). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพฯ: พี.เอ็น. เค แอนด์ สกายพริ้นติ้ง.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). **ชุดวิชาการจัดการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ: เลขาธิการคุรุสภา.